

افزایش استفاده از یوان در آفریقا، همزمان با گسترش روابط مالی و تجاری

10 سپتامبر 2026

با گسترش مناسبات تجاری بین چین و آفریقا و تعمیق روابط اقتصادی فی مابین، پشتیبانی از ارز یوان قوی تر و

استفاده از آن نیز گسترده‌تر شده‌است، به‌طوری که این ارز اکنون نه‌تنها برای تسویه حساب‌های تجاری، بلکه به‌صورت فزاینده‌ای برای پرداخت‌ها و حتی تأمین مالی در این قاره مورد استفاده قرار می‌گیرد. به بیان دیگر، استفاده بین‌المللی از یک واحد پول، ارتباط نزدیکی با تقاضای ایجاد شده در حوزه بازرگانی و سرمایه‌گذاری دارد. به‌نظر می‌رسد توسعه زیرساخت‌های پرداخت، یکی از مهمترین عوامل در پیشبرد این روند باشد. آغاز خدمات مستقیم تسویه مالی در تانزانیا و گسترش ارتباطات با نظام پرداخت بین‌بانکی فرامرزی (CIPS) در کنیا و نامیبیا، نمونه‌هایی از طرح‌های اجرا شده در این زمینه هستند. همچنین در زامبیا، پرداخت مالیات معدن‌کاوی، از سال گذشته (۲۰۲۵) می‌تواند با یوان انجام شود. در این کشور، به‌عنوان صادرکننده مس و شریک عمده تجاری چین، تبادلات یوانی به‌عنوان یک مسیر مدیریت تبادلات خارجی در اختیار دولت و صاحبان کسب‌وکار قرار گرفته است. تسویه حساب مستقیم باعث کاهش تبدیل غیرضروری ارز و افزایش گزینه‌های پرداخت در کسب‌وکار می‌شود. مطابق گزارش ۲۰۲۵ بین‌المللی‌سازی یوان که توسط بانک خلق چین منتشر شده است، دریافت‌ها و پرداخت‌های یوانی فرامرزی بین چین و آفریقا در سال ۲۰۲۴ به ۱۵۵/۳۳ میلیارد یوان (۲۳/۱۴ میلیارد دلار) رسید که نسبت به سال قبل، ۲۸/۱ درصد افزایش داشته است. دریافت‌ها و پرداخت‌های یوانی مربوط به تجارت کالا نیز به ۵۶/۳۷ میلیارد یوان (۸/۴ میلیارد دلار) رسید که رشد ۳۵/۹ درصدی را نشان می‌دهد. از سال ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴، تسویه حساب‌های فرامرزی یوانی بین چین و آفریقا تقریباً دو برابر شده و از ۸۰/۰۲ میلیارد یوان (۱۱/۹۲ میلیارد دلار) به ۱۵۵/۳۳ میلیارد یوان (۲۳/۱۴ میلیارد دلار) افزایش یافته است که نشان دهنده میانگین نرخ رشد سالانه ۱۸/۱ درصد است. با توجه به اینکه چین به ۵۳ کشور آفریقایی معافیت تعرفه گمرکی اعطا کرده است، انتظار می‌رود تسهیل تجارت بین چین و آفریقا بهبود بیشتری پیدا کرده و به‌طور بالقوه، تقاضای بیشتری برای خدمات یوانی فرامرزی ایجاد کند. البته توسعه زیرساخت‌های مالی نیز در سهولت تراکنش‌ها نقش اساسی ایفا می‌کنند. بانک چین (Bank of China) به‌تازگی اعلام کرد که تجارت یوانی آن در حال حاضر، بیش از ۲۰ کشور آفریقایی را پوشش می‌دهد و این بانک به‌عنوان یک بانک تسویه یوانی، در کشورهای آفریقایی جنوبی، زامبیا و موریس فعالیت می‌کند. طبق برنامه استقراض سالانه کنیا برای سال‌های ۲۰۲۶/۲۰۲۷، دولت این کشور قصد دارد به‌عنوان بخشی از تلاش‌ها برای تنوع بخشیدن به منابع تأمین مالی خارجی و کاهش فشارهای مالی، انتشار اوراق قرضه پاندا با واحد پول یوان را بررسی کند. مصر در سال ۲۰۲۳، ۳/۵ میلیارد یوان (۵۲۱/۵ میلیون دلار) اوراق قرضه پاندا منتشر کرد و به اولین کشور آفریقایی تبدیل شد که اوراق قرضه پاندا را در بازار اوراق قرضه داخلی چین منتشر کرد. در سال ۲۰۲۵، بانک صادرات-واردات آفریقا، ۲/۲ میلیارد یوان (۳۲۷/۸ میلیون دلار) اوراق قرضه پاندا منتشر کرد که اولین انتشار از این نوع توسط یک بانک توسعه چندجانبه آفریقایی به شمار می‌رود. برای هدف بین‌المللی‌سازی یوان، مشارکت دولت‌ها و موسسات مالی خارجی در بازار اوراق قرضه چین، نقش این ارز را در تأمین مالی و سرمایه‌گذاری گسترش می‌دهد. به‌هرحال، بین‌المللی شدن یوان، همچنان یک فرآیند بلندمدت است. گفتنی‌ست استفاده جهانی گسترده‌تر از یک ارز، نه‌تنها به حجم تجارت، بلکه به عمق بازار مالی، در دسترس بودن دارایی‌های مبتنی بر یوان، کارآیی شبکه پرداخت، و تمایل سرمایه‌گذاران خارجی به نگهداری دارایی‌های یوانی در طول زمان نیز بستگی

دارد.